

Україна

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА РАДА
п'яте скликання
двадцять восьма сесія

РІШЕННЯ

26.02.2009

№ 2

Про звіт облдержадміністрації щодо виконання Комплексної програми розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2007-2008 роки та про Комплексну програму розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2009-2010 роки

Відповідно до пункту 16 частини 1 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Запорізька обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Взяти до відома звіт облдержадміністрації щодо виконання Комплексної програми розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2007-2008 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 22.02.2007 № 5 (зі змінами та доповненнями) за підсумками 2007-2008 років, (додаток).

2. Затвердити Комплексну програму розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2009-2010 роки (далі - Комплексна програма), що додається.

3. Облдержадміністрації інформувати Запорізьку обласну раду про хід виконання Комплексної програми за підсумками року, не пізніше 1 серпня наступного року за звітним.

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва.

Голова ради

О.С.Нефьодов

Проект підготовлений

головним управлінням
економіки облдержадміністрації

Начальник головного управління
економіки облдержадміністрації

Е.В. Слепян

Аркуш погодження додається

ПОГОДЖЕНО:

Міністерство економіки України
Заступник Міністра

_____ В.М. Пантелесенко

" 17 " грудня 2008 р.

ПОГОДЖЕНО:

Представництво Державного комітету
України з питань регуляторної
політики та підприємництва в
Запорізькій області

Голова представництва

_____ М.А.Погрібняк

" 15 " грудня 2008 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення обласної ради
26.02.2009 № 2

**Комплексна програма розвитку малого підприємництва
в Запорізькій області на 2009-2010 роки**

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1. Характеристика Комплексної програми розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2009 - 2010 роки	6
2. Стан і аналіз проблем малого підприємництва в регіоні.....	12
3. Організація контролю за ходом виконання Комплексної програми розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2009 - 2010 роки.	28
4. Заходи щодо забезпечення розвитку малого підприємництва	29
4.1. Впорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності .	29
4.2. Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка	31
4.3. Ресурсне та інформаційне забезпечення, подальше формування інфраструктури підтримки підприємництва	32
4.4. Підвищення конкурентоспроможності малого підприємництва в Запорізькій області	40

ВСТУП

Розвиток малого підприємництва з часу здобуття Україною незалежності проголошується державою як один із пріоритетів державної політики.

Роль малого підприємництва у забезпеченні розвитку конкурентного середовища, зайнятості та доходів населення здобула визнання на всіх рівнях.

Сьогодні саме з малим підприємництвом пов'язується надія на швидкі позитивні структурні зміни в економіці, вихід з економічної кризи та створення умов для розширення та впровадження ринкових реформ. Мале підприємництво розглядається як провідна сила в подоланні негативних процесів в економіці та забезпеченні сталого позитивного розвитку суспільства, як одна із сфер забезпечення зайнятості населення, запобіганню безробіттю та створення нових робочих місць.

Насамперед це полягає в тому, що самостійне господарювання суб'єктів підприємництва активно впливає на формування конкурентного середовища.

Підтримка розвитку малого підприємництва на цей час для держави є необхідним та актуальним фінансовим кроком, оскільки:

мале підприємництво потребує значно менших капіталовкладень, ніж інші сфери приватного сектора економіки;

характеризується швидким оборотом капіталу;

дозволяє збільшити рівень зайнятості населення тощо.

Розвиток і становлення національного малого підприємництва не є і не може бути автоматичним наслідком економічного зростання, і лише виважена та розумна державна політика буде запорукою сталого розвитку, однією із складових якого є розвиток демократії та громадянського суспільства, що забезпечується розвитком та вдосконаленням національного малого підприємництва.

З метою поліпшення умов конкуренції національних суб'єктів господарювання як на зовнішніх, так і на внутрішньому ринку України, що набуло особливої актуальності та гостроти після вступу України до Світової організації торгівлі, прийнятим 18.09.2008 Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань регулювання підприємницької діяльності” національна класифікація суб'єктів підприємництва приведена у відповідність до норм Євросоюзу. Норми цього Закону у подальшому забезпечать підвищення конкурентноздатності економіки України та рівні можливості щодо застосування світових норм захисту конкуренції суб'єктів малого підприємництва.

Розробка Комплексної програми розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2009-2010 роки здійснювалась з урахуванням основних положень Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні, Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації регіональних програм підтримки малого підприємництва, які затверджені наказом Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва від 04.06.2008 № 67. Заплановані заходи Комплексної програми зосереджені на реалізації пріоритетних завдань Стратегії регіонального розвитку Запорізької області на період до 2015 року, забезпечення сталого економічного і соціального розвитку та стабільної суспільно-політичної ситуації, шляхом своєчасної реалізації вимог актів і доручень Президента України, Кабінету Міністрів України, Держкомпідприємництва, розпоряджень і доручень голови облдержадміністрації щодо створення сприятливих умов для розвитку малого підприємництва, підтримки та подальшого його розвитку.

1. Характеристика Комплексної програми розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2009 - 2010 роки

№ з/п	Загальна характеристика	
1.	<p>Площа території (тис. кв. км) – 27,2 Кількість наявного населення (тис. чол.) – 1822,2 (на 01.12.2008) Специфіка - потужний промисловий потенціал (електротехнічна, металургійна, машинобудівна галузі промисловості), розвинутий агропромисловий комплекс (по галузях сільського господарства – рослинництво та тваринництво), туризм Рівень безробіття, розрахований як відношення кількості безробітних, які зареєстровані в державній службі зайнятості, до середньорічної кількості населення працездатного віку – 1,8 % (на 01.11.2008) Перелік територій, на яких введено спеціальний торговий патент, ВЕЗ – відсутні</p>	
2.	Дата затвердження Програми (найменування і номер відповідного рішення)	Рішення Запорізької обласної ради від _____ № _____
3.	<p>Головний замовник Програми</p> <p>Головний розробник Програми</p> <p>Співрозробники:</p>	<p>Громада Запорізької області</p> <p>Головне управління економіки Запорізької обласної державної адміністрації.</p> <p>Запорізька облдержадміністрація, Запорізька обласна рада, Запорізька, Бердянська міські ради, представництво Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва в Запорізькій області, Державна організація “Регіональний фонд підтримки підприємництва по Запорізькій області”;</p> <p>Представники громадських та комерційних організацій:</p> <p>Запорізька торгово-промислова палата; Запорізький обласний союз промисловців та підприємців (роботодавців) “Потенціал”; спілка підприємців м. Запоріжжя «Порада»; Консалтингова компанія «Інтелектуальний сервісний центр»; Запорізький обласний осередок Всеукраїнської молодіжної громадської організації «Рада молодих підприємців України».</p>
4.	Мета і перелік пріоритетних завдань Програми	Метою Програми є створення сприятливих умов для бізнес-середовища, забезпечення сталого розвитку малого підприємництва, збільшення його внеску в соціально-економічний розвиток Запорізького регіону та

		<p>підвищення його конкурентноспроможності. Пріоритетними напрямками Програми є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - впорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності; - фінансова-кредитна та інвестиційна підтримка; - підвищення конкурентноспроможності малого підприємництва в Запорізькій області; - ресурсне та інформаційне забезпечення, подальше формування інфраструктури підтримки підприємництва. <p>Для забезпечення реалізації пріоритетних напрямків планується виконання наступних завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - удосконалення нормативно - правової бази; - впровадження державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності; - реформування та удосконалення дозвільної системи в сфері господарської діяльності; - активізація фінансово-кредитної та інвестиційної підтримки малого підприємництва; - сприяння створенню інфраструктури розвитку малого підприємництва; - інформаційне забезпечення суб'єктів господарювання; - створення та розвиток матеріально-технічної бази суб'єктів малого підприємництва; - сприяння розвитку малого бізнесу в сільській місцевості та молодіжного підприємництва; - сприяння розвитку самозайнятості населення, залучення безробітних громадян до підприємницької діяльності; - розвиток підприємництва в сфері туризму, в тому числі в сільському, зеленому туризмі; - впровадження системи навчання суб'єктів малого підприємництва та підвищення кваліфікації власників, керівників та найманих працівників; - підтримка місцевих товаровиробників та підвищення конкурентноспроможності вітчизняної продукції; - забезпечення виробництва якісної вітчизняної продукції, підвищення експортного потенціалу у зв'язку із вступом до СОТ; - створення умов для формування високотехнологічного господарського комплексу, в тому числі на кластерній основі. 	
5.	Очікувані кінцеві результати від реалізації Програми в динаміці змін цільових показників	Вихідні дані на початок дії Програми	Очікувані результати
	1. Кількість діючих малих підприємств - всього	12960	13000

2. Кількість малих підприємств на 10 тис. осіб	71	72
3. Чисельність працюючих на малих підприємствах (осіб)	67990	70000
4. Кількість підприємців - фізичних осіб *	115000	132150
5. Кількість фермерських господарств (одиниць)	2323	2290
6. Кількість фермерських угідь (тис. га)	310,9	319,0
7. Питома вага малого підприємництва у загальному випуску продукції регіону (%)	4,5	6,0
8. Надходження до всіх рівні бюджетів (млн. грн.)	490,1	659,2
9. Кількість об'єктів інфраструктури підтримки малого підприємництва (одиниць) - всього	297	320
у т.ч.:		
- бізнес-центри	5	8
- бізнес-інкубатори	1	3
- технопарки	-	1
- лізингові центри	3	3
- фінансово-кредитні установи: (кредитні спілки, установи взаємного кредитування)	51	56
- фонди підтримки підприємництва	4	6
- інвестиційні, інноваційні фонди і компанії	40	45
- біржі	32	32
- інформаційно-консультативні установи	35	38
- страхові компанії та їх філії	81	81
- аудиторські компанії	45	45
10. Залучення суб'єктів малого підприємництва до виконання робіт/послуг за державні кошти - кількість (одиниць) /обсяги (тис. грн.)	750/323531,6	1100/375724,6
11. Кількість підприємців, що пройдуть підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації (осіб)	2000	6000
12. Кількість створених нових робочих місць	2335	2300

	(одиниць)		
6.	Терміни та етапи реалізації Програми	2009-2010 роки	
7.	Перелік цільових проектів і підпрограм Виконавці	<p>Програми, які сприяють розвитку малого підприємництва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Програма стимулювання збільшення виробництва та покращення якості сільськогосподарської продукції в Запорізькій області на 2006-2010 роки, яка затверджена рішенням обласної ради від 18.01.2006 № 5; - Програма розвитку зернового господарства Запорізької області на 2007-2011 роки, яка затверджена рішенням обласної ради від 26.04.2007 № 2; - Програма електронного інформування агропромислового комплексу Запорізької області на 2008 - 2012 роки "Запоріжжяоблінформ", яка затверджена рішенням обласної ради від 20.03.2008 № 10; - Програма розвитку рекреаційно-курортного комплексу та туризму в Запорізькій області до 2010 року, яка затверджена рішенням обласної ради від 21.12.2007 № 5; - Програма забезпечення міжнародного та інвестиційного іміджу Запорізької області на 2007-2010 роки, яка затверджена рішенням обласної ради від 30.11.2006 № 11; - Програма реформування житлово-комунального господарства в Запорізькій області на 2004-2010 роки; яка затверджена рішенням обласної ради від 18.01.2006 № 10; - Програма зайнятості населення Запорізької області на 2008-2009 роки, яка затверджена рішенням обласної ради від 21.12.2007 № 2. - Обласна програма підтримки молоді на 2009-2011 роки (проект). <p>Проблеми розвитку малого підприємництва вимагають об'єднання зусиль органів влади, суб'єктів підприємництва та громади при реалізації декількох державних політик — економічної, соціальної, цінової, податкової і т. ін., а також потребує наявності комплексних критеріїв ефективності та високого ступеня їх координованості.</p> <p>У зв'язку з зазначеним, головним управлінням економіки облдержадміністрації, за погодженням з керівництвом</p>	

		<p>облдержадміністрації, до Комплексної програми включено впровадження інформаційної системи розвитку малого підприємництва шляхом створення спеціалізованого регіонального Інтернет - ресурсу для інформаційної і маркетингової підтримки малого бізнесу, пошуку роботи у сфері малого бізнесу, а також для інформаційної і маркетингової підтримки регіональних консалтингових, аудиторських, юридичних, логістичних та інших фірм і підприємців, зайнятих у сфері інформаційно-консультаційного обслуговування малого бізнесу в режимі реального часу (Програма sms).</p> <p>З метою підвищення професійного рівня суб'єктів малого підприємництва Комплексною програмою планується впровадити систему навчання суб'єктів малого підприємництва та підвищення кваліфікації власників, керівників та найманих працівників, у результаті чого, очікується підвищення ефективності управління підприємствами малого бізнесу. Також, з метою забезпечення державної підтримки місцевих товаровиробників, в рамках Комплексної програми розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2009-2010 роки, передбачається розробка та реалізація програми підтримки місцевих товаровиробників. Відповідна програма буде включати в себе заходи, які спрямовані на підвищення конкурентоспроможності місцевих товаровиробників, підвищення якості їх продукції та забезпечення її популяризації, розширення ринку збуту продукції місцевих товаровиробників.</p>
8.	Вартість Програми - обсяги коштів, необхідних на фінансування заходів (тис грн.)	Обласний бюджет –5927000 грн., у т.ч. 2009 рік – 3006000 грн., 2010 рік – 2921000 грн.
9.	Основні джерела фінансування	Кошти обласного, інші джерела, які не заборонені законодавством
10.	Система організації контролю за виконанням Програми	Контроль за ходом виконання Програми здійснює постійна комісія обласної ради з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва, головне управління економіки обласної державної адміністрації. Щоквартально інформація про хід виконання

		Програми надається: - Міністерству економіки України; - Держкомпідприємництву України. Щорічний звіт про виконання Програми надається на розгляд та затвердження Запорізькій обласній раді.
--	--	--

* - прогнозні показники фізичних осіб – підприємців розраховані на підставі даних Державної податкової адміністрації у Запорізькій області (кількість фізичних осіб – підприємців, що знаходяться на обліку).

2. Стан і аналіз проблем малого підприємництва в регіоні.

Головна мета Комплексної програми розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2009 - 2010 роки

Впродовж 2007 - 2008 років в Запорізькій області було здійснено ряд важливих кроків щодо розвитку малого підприємництва, що на фоні стабілізації загального економічного зростання в державі, поліпшило умови ведення малого бізнесу у порівнянні з минулими роками.

Галузь економічної діяльності суб'єктів малого підприємництва зорієнтована, насамперед, на задоволення попиту регіонального ринку товарів і послуг. Тому, реалізація Програми орієнтована на соціально-економічне відродження регіонів, всебічний і послідовний розвиток малого підприємництва в адміністративних районах Запорізької області, що надасть можливість створити умови для підвищення рівня зайнятості населення, розширення ринкових сегментів малого бізнесу, наповнення місцевих бюджетів.

У цій пріоритетній сфері протягом останніх років з боку держави та регіональної влади досягнуто певних позитивних зрушень, зокрема, зменшено адміністративний тиск на підприємців, впорядковано процедури розробки та прийняття регуляторних актів, спрощуються дозвільні процедури та процес започаткування підприємницької діяльності.

Про позитивні зміни та послідовність регіональної політики щодо створення сприятливих умов розвитку малого підприємництва, свідчать результати рейтингової оцінки розвитку та підтримки малого підприємництва на місцевому рівні, яку щорічно здійснює Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва. Починаючи з 2005 року, за величиною рейтингового балу, Запорізька область вперше увійшла до групи „лідерів”. Так з шостого місця 2005 року Запорізька область піднялась до другого місця у 2007 році, що свідчить як про задовільний стан розвитку малого підприємництва в Запорізькій області, так і про позитивну динаміку поліпшення бізнес-середовища в Запорізькій області порівняно з іншими регіонами України.

Кількість суб'єктів малого підприємницької діяльності

За період реалізації попередньої Комплексної програми розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2007-2008 роки, в Запорізькій області спостерігалась стійка тенденція росту кількості суб'єктів малого підприємництва.

Так, на початок 2007 року кількість суб'єктів малого підприємництва в Запорізькій області становила 112266 одиниць, в т.ч.: 11718 – малих підприємств, або 101,2 % до відповідного показника на початок 2006 року (11577 одиниць); 98220 – фізичних осіб – підприємців, або 105,8 % до показника на початок 2006 року (92812 осіб); 2328 – селянських (фермерських) господарств, або 99,6 % до попереднього року (2337). У розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення в Запорізькій області функціонувало 608 суб'єктів малого підприємництва.

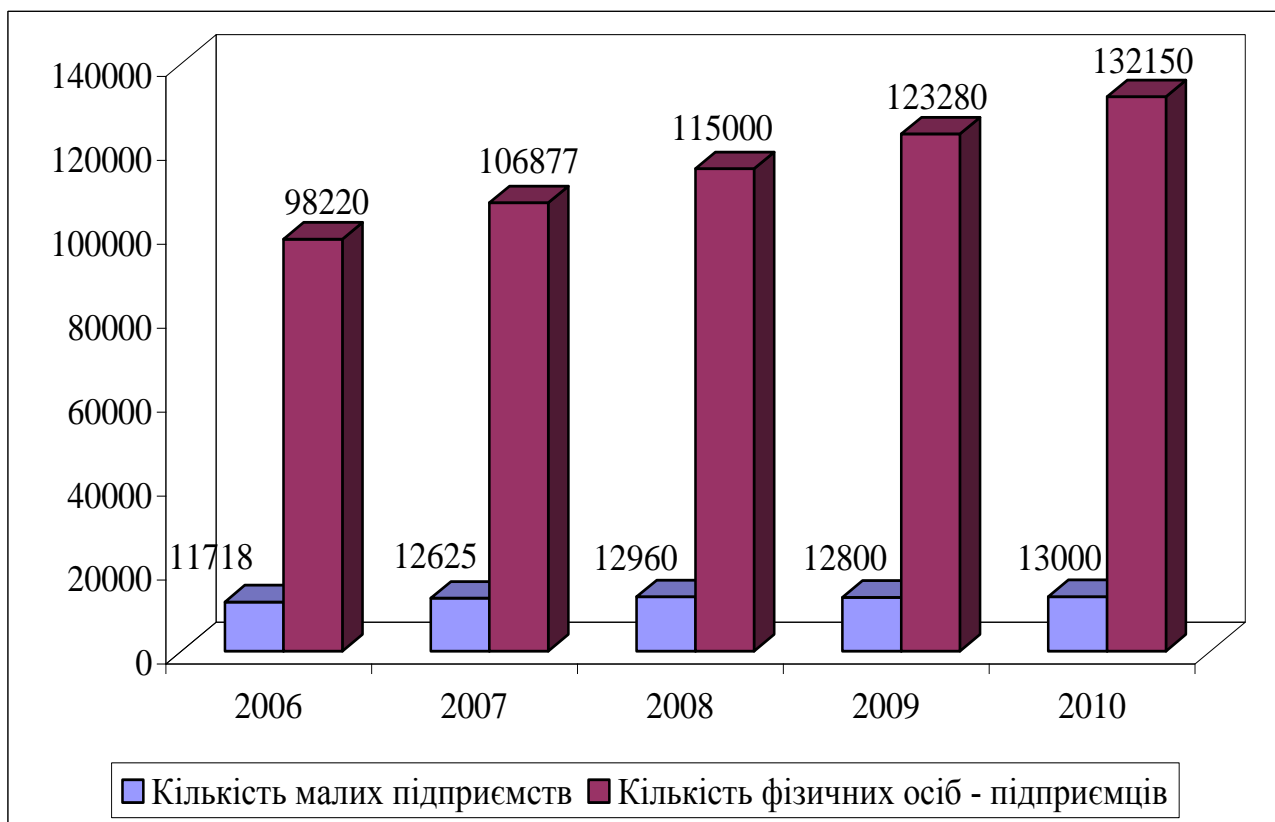
На початок 2008 року загальна кількість суб'єктів малого підприємництва збільшилась на 8,6 % та склала 121861 одиниць, в т.ч.; 12625 – малих підприємств, або 107,7 % до відповідного показника на початок 2007 року; 106877 – фізичних осіб-підприємців, або 108,8 % до показника на початок 2007 року та 2359 – селянських (фермерських) господарств, або 101,3 % до показника

на початок 2007 року. У розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення в Запорізькій області функціонувало 665 суб'єктів малого підприємництва.

На кінець 2008 року очікується зростання кількості суб'єктів малого підприємництва у середньому на 6,8 %, що становитиме (за очікуваними показниками) 130430 суб'єктів малого підприємництва, серед яких 12960 - малих підприємств, або 102,7 % до попереднього показника, 115000 – фізичних осіб – підприємців, або 107,6 % до показника на початок 2008 року. Кількість селянських (фермерських) господарств склала 2323, або 98,5 % показника до попереднього року. В розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення у 2008 році в Запорізькій області має функціонувати 715 суб'єктів малого підприємництва.

Із урахування кризової ситуації яка склалась в Україні можливо спрогнозувати загальне зменшення кількості малих підприємств та працюючих на них у продовж 2009 року, але враховуючи, що на великих та середніх підприємствах вивільняться працівники, які зможуть створити як малі підприємства так і зареєструватись як фізичні особи-підприємці, то на кінець дії програми можливо спрогнозувати загальний приріст суб'єктів малого підприємництва. Необхідно звернути увагу, що темпи такого приросту суб'єктів малого підприємництва будуть меншими ніж в період дії попередньої програми.

Так, в кінці 2009 року, за прогнозними показниками кількість малих підприємств має скласти близько 12800 одиниць, або 98,8 % до 2008 року, в кінці 2010 року – 13000 одиниць, або 101,6 % до 2009 року. Кількість фізичних осіб – підприємців в кінці 2009 року має скласти 123280 осіб, або 107,2 % до 2008 року та в кінці 2010 року 132150 осіб, або 106,7 % до 2009 року (див. Рис. 1)*.

Дані 2008 року – очікувані; Дані 2009-2010 років – прогнозні.

* - у зв'язку з прийняттям Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань регулювання підприємницької діяльності” очікувані та прогнозні показники щодо кількості малих підприємств будуть змінені після отримання відповідних статистичних даних.

Кількісні показники щодо фізичних осіб – підприємців наведені на підставі даних отриманих від Державної податкової адміністрації у Запорізькій області (кількість фізичних осіб – підприємців, що знаходяться на обліку).

Рисунок 1. Кількість суб'єктів малого підприємництва у Запорізькій області (без селянських (фермерських) господарств).

У подальшому не прогнозується збільшення кількості селянських (фермерських) господарств. Насамперед, це пов'язано з постійним зменшенням обсягів земель запасу та резервного фонду, які можна здати в оренду. В багатьох районах Запорізької області завершено або завершується приватизація та розпаювання земель, тому створення нових селянських (фермерських) господарств можливе за рахунок реорганізації вже існуючих підприємств. Крім того, для зменшення витрат здійснення господарської діяльності селянські (фермерські) господарства реорганізуються шляхом перетворення, приєднання або злиття, при цьому наявні випадки зміни організаційно-правової форми реорганізованих підприємств до більш економічно вигідних, що також зменшує вказаний кількісний показник.

Так, за прогнозними показниками в кінці 2009 року очікується зменшення кількості селянських (фермерських) господарств на 1,0 %, що має скласти 2300 одиниць, в кінці 2010 року – 2290 одиниць, що менше ніж у 2009 році на 0,5 %. При цьому прогнозується, що площа землі, яка знаходиться у користуванні фермерів збільшиться. Так, на початок 2008 року у користуванні фермерів знаходилось 307,2 тис. га. На кінець 2008 року площа землі зросла до 310,9 тис. га, на кінець 2009 очікується зростання до – 315,0 тис. га та на кінець 2010 року - 319,0 тис. га.

Як і в попередніх роках, спостерігається нерівномірність концентрації малих підприємств по області. Переважаюча частка малих підприємств зосереджена в м. Запоріжжі - 84,4 % від загальної кількості малих підприємств, значна – в містах Бердянськ - 1,5 %, Мелітополь - 1,4 % та Енергодар - 1,1 %, Якимівському (1,7 %) та Запорізькому (1,6 %) районах. (див. Рис. 2).

Рисунок 2. Кількість малих підприємств по містах і районах області за 2007 рік (без фермерських господарств і банківських установ).

За результатами аналізу кількісного розвитку малого підприємництва в Запорізькій області, можна зробити висновок, що в Запорізькій області наявна стійка тенденція кількісного росту суб'єктів малого підприємництва, що свідчить про позитивну динаміку розвитку підприємництва внаслідок сприятливого, в цілому, підприємницького клімату. Однак на розвиток малого бізнесу негативно впливають такі стримуючі фактори, як обмеженість фінансово-кредитних ресурсів, складне регуляторне середовище, існуюча дозвільна система, податкове навантаження, зростання цін, інфляція, низький рівень платоспроможності населення тощо. Також на розвиток малого підприємництва негативно можуть вплинути негативні наслідки фінансової кризи. В той же час ситуація, що скалася в економіці країни спонукає суб'єктів малого підприємництва шукати та впроваджувати інноваційні підходи до подальшого ведення бізнесу, втілювати нові принципи роботи.

Зважаючи на інтегрованість української економіки у світову систему, не можна недооцінити ті потенційні проблеми, які можемо отримати внаслідок світової фінансової кризи. Подолання кризових явищ в економіці та мінімізація впливу фінансової кризи на мале підприємництво потребує особливої державної уваги.

Подальший розвиток малого підприємництва все більше потребує впровадження нових механізмів щодо якісної підтримки та удосконалення розвитку малого підприємництва, тобто, спрощення умов входження в бізнес,

установлення чітких і прозорих правил господарювання через дотримання регуляторних процедур, поглиблення дозвільної реформи, вирішення проблем оподаткування та соціальних гарантій для бізнесу, створення умов для формування високотехнологічних господарських комплексів, у тому числі на кластерній основі, активізація фінансово-кредитної та інвестиційної підтримки.

Зайнятість та оплата праці у сфері малого підприємництва

Вагомою є роль малого підприємництва у реалізації соціальної функції – працевлаштуванні працездатного населення. Але за останні роки спостерігалася стійка тенденція зменшення кількості працюючих на малих підприємствах.

Так, на початок 2007 року в сфері малого підприємництва було зайнято 70794 осіб, що менше показника попереднього року на 1,0 % (71498), з них кількість найманих працівників складала 68794 осіб, що також менше попереднього показника на 1,3 % (69693). Середня кількість найманих працівників в сфері малого бізнесу складала 6 осіб.

На початок 2008 року, кількість зайнятих осіб в сфері малого підприємництва склала 67325, що менше ніж у попередньому році на 4,9 %, з них кількість найманих працівників склала 65161 осіб та зменшилась проти попереднього показника на 5,2 %. Рівень середньої кількості працівників з розрахунку на одне мале підприємство склав 5 осіб, це проти попереднього року менше на 1 особу.

У фізичних осіб-підприємців кількість найманих працівників за підсумками 2007 року збільшилась проти попереднього року на 2,8 % і склала 29000 осіб.

Суттєвим чинником зменшення кількості зайнятого населення на малих підприємствах є податкове навантаження, зокрема сплати пенсійних внесків у розмірі 33,2 % з фонду заробітної плати, малими підприємствами, що обрали спрощений спосіб оподаткування, банкрутство, низький рівень оплати праці, недостатній рівень соціального страхування.

Виходячи з показників 2009-2010 років щодо кількісного зростання малих підприємств, можливо прогнозувати в подальшому незначний ріст кількості працюючого населення в сфері малого підприємництва (див. Рис. 4). Так, на кінець 2008 року очікується, що кількість працюючих на малих підприємствах зросте на 1,0 % і складатиме 67990 осіб, у 2009 році – на 1,3 %, що складатиме 68870 осіб і у 2010 року – на 1,7 % і складатиме 70000 осіб.

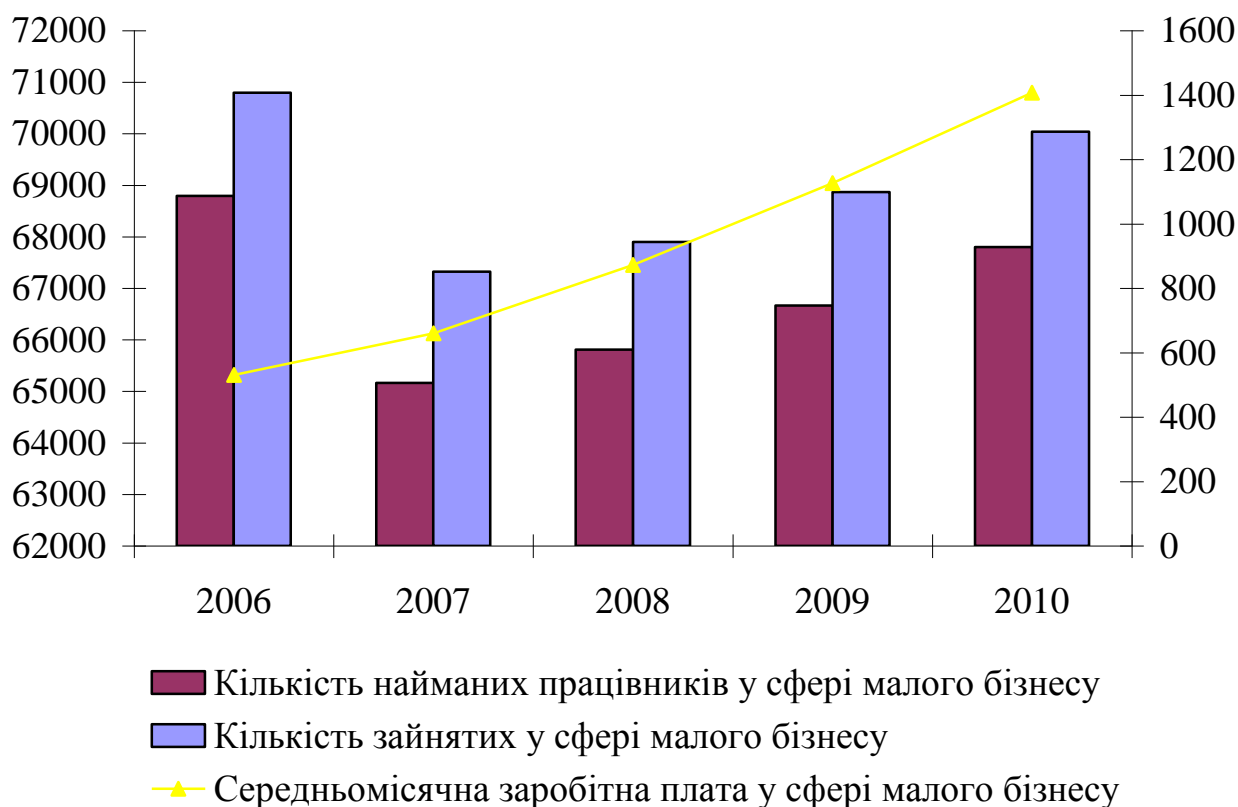
Також, на кінець 2008 року очікується збільшення кількості найманих працівників у фізичних осіб-підприємців та має скласти 29370 осіб, що на 1,3 % більше попереднього року, на кінець 2009 року – 29870 осіб, що на 1,7 % більше 2008 року та на кінець 2010 року – 30450 осіб, що на 1,9 % більше попереднього року.

Відповідний ріст базується на результатах спрощення системи реєстрації, процесу отримання документів дозвільного характеру та розширення ринкових сегментів. Питома вага працівників зайнятих на малих підприємствах складає 5,8 % від загальної кількості працівників зайнятих в економіці області, тоді як по Україні цей показник становить 6,0 %. Такий показник в області обумовлений факторами розвитку великої промисловості і енергетики в місті Запоріжжя.

Відповідно, працездатне населення більш зайняте у вказаних вище сферах економіки.

Незважаючи на те, що середній рівень заробітної плати на малих підприємствах протягом останніх років постійно зростає, він залишається низьким і у 2007 році склав 660,19 грн., що більше попереднього року на 24,3 % (531,10 грн.), однак менше середньообласного показника заробітної плати в 2007 році на 52,6 % (1394,11 грн.).

Найвищою заробітна плата у 2007 році була на промислових підприємствах з виробництва електричного, електронного та оптичного устаткування – 861,24 грн. (703,74 – у 2006 році), оброблення деревини та виробництві виробів з деревини, крім меблів – 851,63 (423,24), у сфері здійснення операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям – 785,75 (629,19), на підприємствах освіти – 768,35 (665,68), будівництва – 725,11 (573,96 грн.).

Дані 2008 року – очікувані

Дані 2009-2010 років - прогнози

Рисунок 3. Зайнятість і середня заробітна плата на малих підприємствах.

Середньомісячна заробітна плата на малих підприємствах зросла в усіх містах і районах області. Найбільше зростання заробітної плати у 2007 році відбулось у Розівському (на 43,8 %), Куйбишевському (на 37,7 %) та Великобілозерському (на 35,7 %) районах.

Структура малих підприємств за видами економічної діяльності

За видами економічної діяльності найбільша питома вага суб'єктів малого підприємництва до загальної їх кількості наявна в сфері оптової та роздрібно торгівлі, будівництві і операціях з нерухомістю та промисловості. Присутність

малих підприємств у даних сферах обумовлена факторами соціально-економічного попиту на товари та послуги у цих сферах, швидкого обороту коштів, порівняно низькими економічними ризиками та досить високими процентами рентабельності.

Водночас питома вага створених підприємств у сфері торгівлі та послуг зменшується. Цей факт пов'язаний із стрімким розвитком конкуренції у сфері торгівлі, послуг та стрімким насиченням ринку товарами і послугами, які призводять до виходу із сфери торгівлі більш «слабких» ринкових гравців. Так, у 2005 році питома вага малих підприємств у сфері торгівлі до загальної їх кількості становила 37,7 %, у кількісному показнику – 4361 одиниця; у 2006 році – 37,1 % (зменшення відбулось на 1,6 %), у кількісному показнику – 4346 одиниць; у 2007 році - 36,1 % (зменшення – на 1,0 %), у кількісному показнику – 4562 одиниці.

Кількість суб'єктів малого підприємництва, які здійснюють діяльність у сфері промисловості, у процентному відношенні до загальної кількості малих підприємств має тенденції зменшення. Але разом з тим, у чисельному показнику спостерігається збільшення кількості малих підприємств, які здійснюють діяльність у промисловій сфері. Так, у 2005 році - 14,3 % від загальної кількості малих підприємств здійснювали діяльність у сфері промисловості, в кількісному показнику – 1660 одиниць; 2006 році - 13,5 %, у кількісному показнику – 1577 одиниць; 2007 році – 12,9 %, у кількісному показнику – 1628 одиниць. Зменшення процентного показника кількості малих підприємств у промисловості, дає підстави зробити висновки, що відповідна сфера знаходиться в ситуації стагнації розвитку. Суттєвим та об'єктивним фактором є відсутність цільової державної підтримки промислових, виробничих підприємств, та необ'єктивна тривалість процедур отримання документів дозвільного характеру.

На відміну від сфер торгівлі та промисловості, такі ринкові сегменти, як будівництво та операції в сфері нерухомості мають стійку тенденцію зростання щодо кількості суб'єктів малого підприємництва. У зв'язку з широким попитом на послуги та продукти будівельних компаній та компаній ріелтерів, в останні роки суб'єкти малого підприємництва активізували свою діяльність у сферах будівництва та операцій з нерухомістю. Цей фактор призводить до кількісного збільшення малих підприємств у цій сфері. Також позитивну роль в даному випадку відіграла тенденція постійного зростання ринкових цін на об'єкти нерухомості, що гарантувало суб'єктам малого підприємництва низькі ризики для інвестицій. До того ж сфера будівництва і операції з нерухомістю є взаємопов'язані види економічної діяльності, тому динаміка цих сегментів ринку також є взаємозалежною.

Ринково-економічні фактори та спорідненість сфер будівництва і операцій з нерухомістю стимулюють паралельне зростання кількості суб'єктів малого підприємництва та фінансових показників у цих сферах. Наприклад, у 2005 році кількість малих підприємств від загальної кількості у будівництві становила 10,8 %, або 1251 одиниць, а у сфері операцій з нерухомістю 19,3 %, або 2239 одиниць. У 2006 році кількість малих підприємств зайнятих у будівництві становила 11,2 % від загальної кількості, або 1314 одиниць, а у сфері операцій з нерухомістю 20,6 % від загальної кількості, або 2418 одиниць. У 2007 році також показники кількості малих підприємств зайнятих у будівництві та операціях з

нерухомістю становили відповідно 11,6 % від загальної кількості, або 1461 одиниця та, 21,8 % від загальної кількості або 2749 одиниць.

Такі види економічної діяльності, як рибне господарство, сільське, лісгосподарське виробництво, готелі та ресторани, освіта, охорона здоров'я та інші, характеризуються меншою чисельністю малих підприємств та низькою динамікою кількості, відносно до генеральної сукупності суб'єктів господарювання (див. Рис.3).

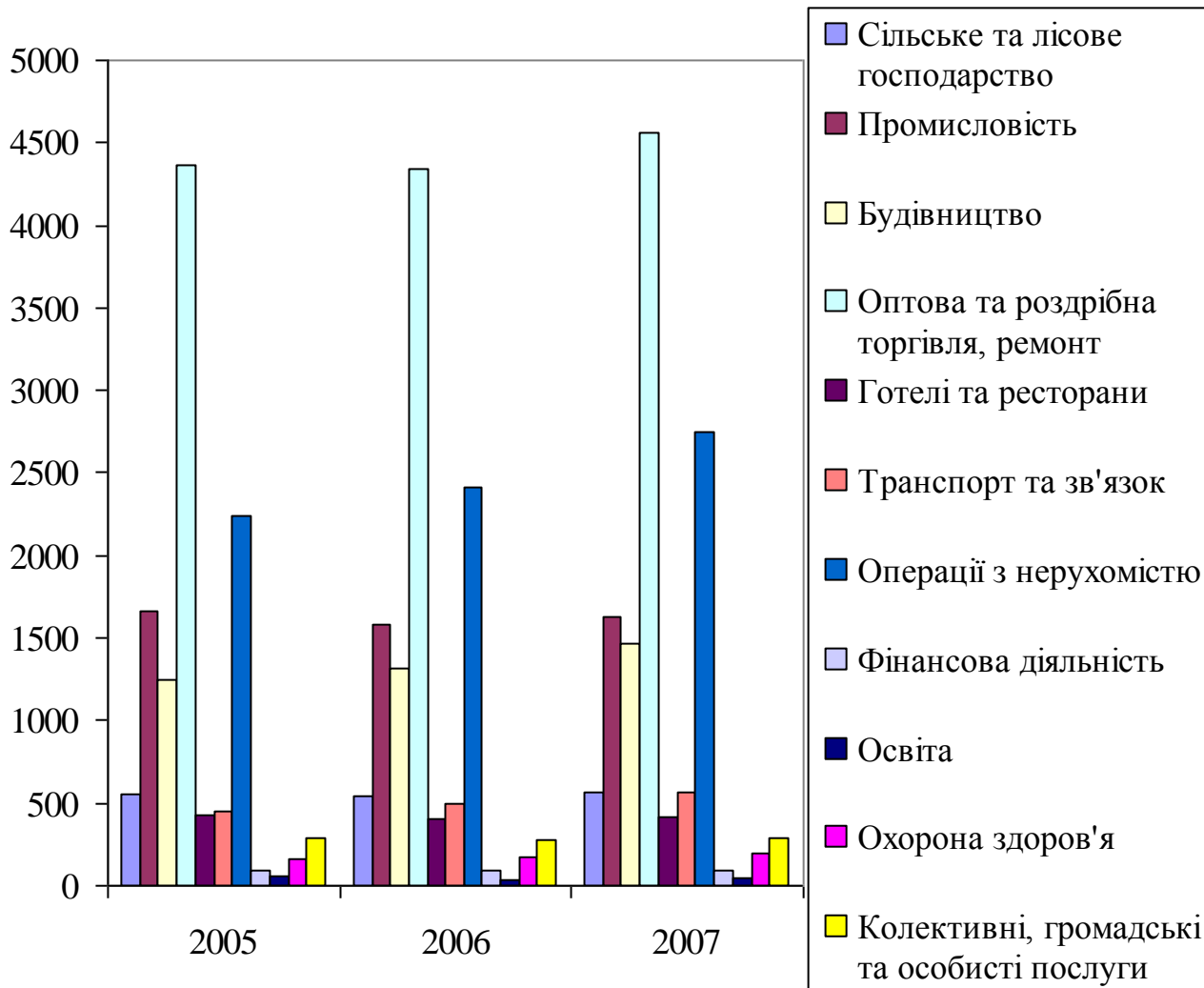

Рисунок 4. Структура малих підприємств за видами економічної діяльності (без селянських (фермерських) господарств і банківських установ).

З метою стимулювання суб'єктів малого підприємництва до виробничої діяльності, а також підвищення якості товарів місцевого виробництва, у 2009 році планується розробити та впровадити Програму підтримки місцевих товаровиробників. Головними завданнями зазначеної програми буде забезпечення державної підтримки місцевих товаровиробників, підвищення конкурентоспроможності місцевої продукції, забезпечення популяризації та реалізація товарів вітчизняної продукції на місцевих ринках, розширення ринку збуту місцевої продукції, здійснення інформаційної підтримки потенційних учасників та заінтересованих осіб щодо створення кластерних об'єднань, сприяння реалізації проектів, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності учасників кластера.

Виробництво продукції (робіт, послуг) малими підприємствами

Одним із показників, що характеризує розвиток малого підприємництва, є динаміка зміни кількості діючих суб'єктів малого підприємництва. У 2007 році кількість малих підприємств області, що реалізовували продукцію та надавали послуги, становила 8834 або 70,0 % загальної їх кількості (по Україні частка таких підприємств була нижчою і складала 65,3 %). По області у порівнянні з 2006 роком цей показник зменшився на 4,6 %, з 2002 – на 9,5 %. Поряд з цим кількість підприємств малого бізнесу, що реалізовували продукцію та надавали послуги щороку росте (у 2005 році – 8614, у 2006 році – 8745).

Нижчою за середньообласну частка кількості діючих підприємств була на підприємствах освіти (61,4 %), фінансової діяльності (61,9 %), діяльності у сфері культури та спорту (65,2 %), торгівлі; ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку (67,6 %), будівництва (68,1 %), діяльності транспорту та зв'язку (68,8%).

В 18 регіонах області частка підприємств, що реалізовували продукцію та надавали послуги, була вищою, ніж по області, і коливалась від 70,1 до 100,0 %.

Стратегічними цілями діяльності малого підприємництва є виробництво високоякісних товарів і послуг з низкою собівартістю, завоювання певної ніші на ринку, задоволення споживчого попиту населення. Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) на підприємствах малого бізнесу області у фактично діючих цінах становив 4344,2 млн. грн. або 4,5 % загального обсягу реалізованої продукції (робіт, послуг) по області, (по Україні цей показник становив відповідно 106,0 млрд.грн., або 4,4%). Слід зазначити, що питома вага малих підприємств в загальнообласному обсязі реалізації продукції поступово зменшується. Так, у порівнянні з 2006 роком цей показник знизився на 0,7 %, з 2000 роком – на 3,6 %.

Основну частку обсягу реалізації, як і в попередні роки, складали підприємства торгівлі, ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку, що склало 44,7 % до загального обсягу реалізованої продукції; операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям – 12,8 %, будівництва – 12,6 %; промисловості – 13,2 %. Серед промислових підприємств найбільший обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) мали підприємства машинобудування – 4,5 %, металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів – 1,7 %, виробництва харчових продуктів – 1,4 %.

Для характеристики галузевої структури малого бізнесу та її регулювання в області важливе значення має показник реалізації продукції (робіт, послуг) одним підприємством. За 2007 рік в середньому по області одним підприємством реалізовано продукції (робіт, послуг) на 491,8 тис. грн. (у 2006 році – на 433,6 тис.грн.). Значно перевищили обласний рівень підприємства у сфері фінансової діяльності – 825,1 тис. грн., сільського господарства, мисливства, лісового господарства – 669,6 тис. грн., торгівлі, ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – 628,7 тис. грн.

Фінансовий результат діяльності малих підприємств

Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування суб'єктів малого підприємництва характеризує результативність роботи підприємств і є одним з основних джерел фінансування їх діяльності. За 2007 рік фінансовий

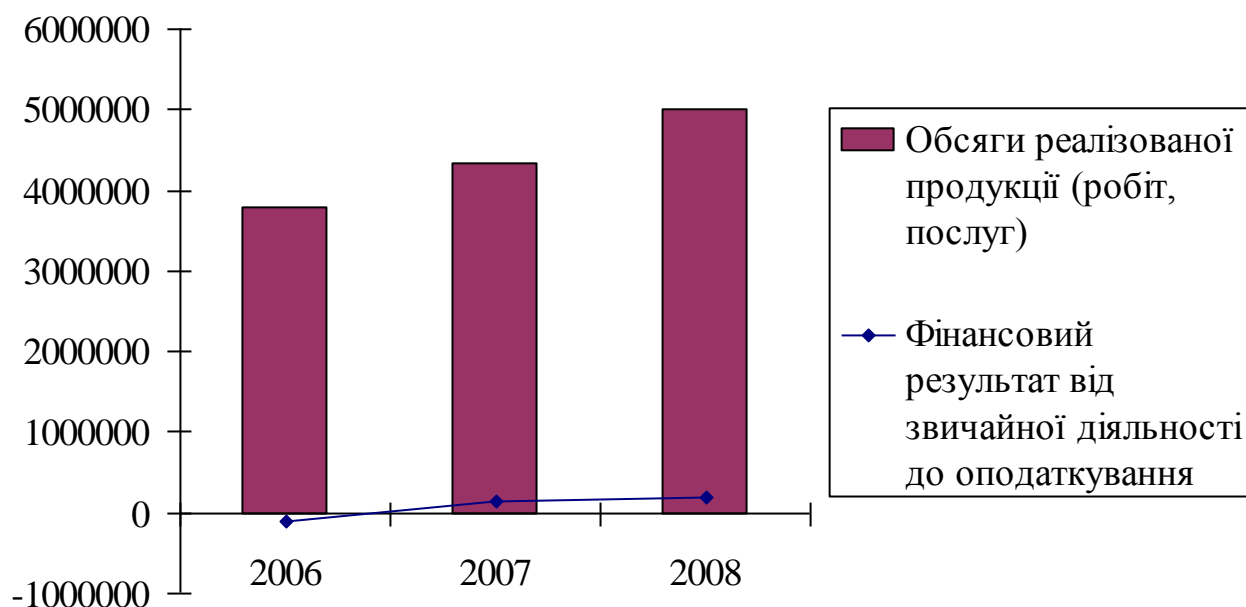
результат (сальдо) склав 131,9 млн. грн. (у 2006 році – збиток 111,3 млн. грн.). Його частка в загальному фінансовому результаті по всіх підприємствах становила 2,7 %. Рівень рентабельності склав у 2007 році 4 %, що більше ніж у 2006 році на 2,2 %.

Кількість малих підприємств, що одержали прибуток у 2007 році, від загальної чисельності становить 65,9 %, або 5140 малих підприємств. Сума прибутку склала 443,5 млн. грн., що на 35,2 % більше, ніж за попередній рік (328,1 млн. грн.).

Частка малих підприємств, які отримали збитки у 2007 році, становить 34,1 %. Відповідні збитки становлять 311,6 млн. грн., що на 29,1 % менше від показника 2006 року (439,4 млн. грн.).

Найбільше позитивне сальдо в загальній сумі фінансових результатів отримали підприємства сільського господарства, мисливства, лісового господарства – 48,0 % та підприємства по операціям з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям – 40,3 %. За результатами аналізу фінансового результату діяльності малих підприємств у 2007 році було виявлено, що негативний фінансовий результат отримали малі підприємства в сфері промисловості (збиток -4,7 млн. грн.), у сфері фінансової діяльності (-2,3 млн. грн.), транспорту та зв'язку (-1,6 млн. грн.). Незважаючи на те, що промисловими підприємствами був отриманий негативний сальдовий фінансовий результат, 71,0 % підприємств машинобудування були прибутковими і одержали 22,2 млн. грн. прибутку.

Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування малих підприємств по районах і містах області свідчить, що у порівнянні з 2006 роком у більшій половині міст і районів області поліпшилися фінансові результати роботи малих підприємств. Додатково, при умовах, якщо буде врегульовано питання щодо оподаткування суб'єктів малого підприємництва в подальшому можливо передбачати позитивний фінансовий результат (див. Рис. 5).

Дані 2008 року – очікувані

Рисунок 5. Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) та фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування малих підприємств області

У розрізі міст та районів області, за винятком двох міст обласного значення та двох районів області, малі підприємства спрацювали у 2007 році з позитивним фінансовим результатом.

З негативним фінансовим результатом спрацювали малі підприємства м. Бердянськ (-4153,6 тис. грн.), м. Токмак (-1242,8 тис. грн.) та Веселівського району (-3270,4 тис. грн.), Оріхівського району (-1648,9 тис. грн.).

Надходження до бюджетів від діяльності суб'єктів малого підприємництва

За результатами аналізу надходжень до зведеного бюджету області від суб'єктів малого підприємництва протягом 2007-2008 року спостерігалась стійка тенденція збільшення відповідних надходжень. У 2006 році показники по надходженню до зведеного бюджету області від суб'єктів малого підприємництва склали 110,1 млн. грн., за 2007 рік відповідні показники збільшилися на 14,3 % та становили 125,9 млн. грн. Надходження до бюджетів від суб'єктів малого підприємництва за 2008 рік очікувано складуть 143,5 грн., що на 14,0 % більше минулого року.

Значного розвитку в області досягло застосування суб'єктами малого підприємництва спеціальних режимів оподаткування. Так, у Запорізькій області єдиний податок в області сплачують більше 45 тис. суб'єктів підприємництва. Крім цього, близько 17 тис. фізичних осіб - підприємців є платниками фіксованого податку.

До обласного бюджету у 2007 році сплачено єдиного податку в сумі 58312,8 тис. грн., сплачено фіксованого податку - 9223,5 тис. грн.

Надходження до бюджетів всіх рівнів від діяльності суб'єктів малого підприємництва, за даними Державної податкової адміністрації у Запорізькій області, в 2007 році склали 407,1 млн. грн., що на 17,1 % більше попереднього року. На кінець 2008 року надходження до бюджетів всіх рівнів очікувано складуть 490,1 млн. грн., що більше минулого року на 20,4 %. Найбільшу питому вагу надходжень до бюджетів всіх рівнів складає податок на додану вартість. Так, у 2007 році суб'єктами малого підприємництва було сплачено 124,9 млн. грн. податку на додану вартість, що складає 30,6 % від загальної суми надходжень.

Залучення валових інвестицій в основний капітал малого підприємництва

Значно збільшуються обсяги вкладень малих підприємств Запорізької області в розвиток своєї справи. Так, у 2007 році малими підприємствами області інвестовано в основний капітал 623,7 млн. грн. (на 33,5% більше, ніж у попередньому році), з них 99,6 % – в матеріальні активи. Із загальної суми валових інвестицій в матеріальні активи 48,3 % направлено на капітальне будівництво, 34,6 % – на придбання нових основних засобів, 17,1 % – на придбання раніше існуючих основних засобів.

Найбільші вкладення у 2007 році, зробили підприємства зі здійснення операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям (42,8 % загального обсягу), торгівлі, ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку (16,0 %), промисловості (12,5 %).

У порівнянні з 2006 роком відбулося значне збільшення інвестицій на підприємствах сфери фінансової діяльності (майже у 4 рази), діяльності

транспорту та зв'язку (у 2,2 раза), зі здійснення операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям (у 0,8 раза), охорони здоров'я та надання соціальної допомоги (у 0,6 раза), промисловості (у 0,5 раза). Разом з тим, зменшення обсягу інвестиційних вкладень спостерігалось на підприємствах з надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльності у сфері культури та спорту (на 30,3%), торгівлі; ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку (на 26,6%).

Однак, слід відзначити, що інвестування малих підприємств на розширення виробництва знаходиться ще на досить низькому рівні, внаслідок чого гальмується впровадження нових засобів виробництва, інноваційних технологій.

Висновок:

Підсумки аналізу щодо розвитку малого підприємництва в Запорізькій області свідчать, що розвиток малого підприємництва продовжує характеризуватись стійкою тенденцією до зростання кількості малих підприємств, обсягів реалізованої ними продукції та обсягів інвестицій. Динаміка останніх років надає можливість стверджувати про неоднозначний характер розвитку малого бізнесу – на фоні росту кількості малих підприємств спостерігається зниження частки діючих, питомої ваги малих підприємств в загальному обсязі реалізації та кількості найманих працівників. Також, характерною особливістю розвитку підприємств малого бізнесу залишається орієнтація на торговельну діяльність, однак інтенсивність створення малих торговельних підприємств поступово знижується, водночас з цим набуває розвитку сфера операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям.

Необхідно зазначити, що в умовах фінансової кризи, що охопила Україну, мале підприємництво є найбільш вразливим та незахищеним. І тому особливого значення набуває забезпечення в країні прозорого та ефективного регуляторного середовища, зменшення адміністративних бар'єрів. У сьогоdnішніх умовах ризику банківської системи, яка страждає від кризи, можуть бути перенесені на інші сектори економіки, у тому числі й на ті, що складають основу малого бізнесу оптову та роздрібну торгівлю, оренду, інжиніринг, надання послуг. Через підвищення вартості вітчизняних та іноземних кредитних ресурсів можливість їх залучення суб'єктами малого підприємництва зменшується. В цій ситуації суб'єкти малого підприємництва потребують державної підтримки та полегшення доступу до фінансово-кредитних ресурсів, розширення переліку органів, що здійснюють фінансове забезпечення реалізації державної політики у сфері підтримки малого підприємництва.

З метою упередження згорання підприємництва та вивільнення працівників, що працюють на малих підприємствах, подолання кризових явищ в економіці, Комплексною програмою розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2009-2010 роки передбачені заходи, що дозволять мінімізувати негативний вплив кризових явищ на діяльність малого підприємництва, зберегти робочі місця та отримати заплановані надходження до бюджету від діяльності малого підприємництва.

SWOT – аналіз Комплексної програми розвитку малого підприємництва в
Запорізькій області на 2009 - 2010 роки.

Розвиток малого підприємництва стимулює державні органи влади до використання в роботі новітніх науково-практичних аналітичних підходів, які дозволяють провести всебічний аналіз прогнозного процесу, виявити гострі і актуальні проблеми та розробити заходи щодо їх усунення.

Для попереднього ознайомлення з Комплексною програмою розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2009-2010 роки пропонується аналіз слабких і сильних факторів цієї Програми, які можуть здійснити суттєвий позитивний або негативний вплив в цілому на процес реалізації Програми (див. Таблиця 2).

Таблиця 2

SWOT – аналіз Комплексної програми розвитку малого підприємництва в
Запорізькій області на 2009-2010 роки

<p>Внутрішні сильні сторони Програми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Програму було розроблено спільно з представниками бізнесових кіл та громадськості. Тобто існує певний фактор спільної відповідальності за реалізацію заходів Програми. 2. Заплановані заходи зосереджені на реалізації пріоритетних завдань, які є складовими Стратегії регіонального розвитку Запорізької області на період до 2015 року. 3. У Програмі задіяні інноваційні підходи до аналізу, прогнозування та координації процесу реалізації Програми. 4. Реалізація Програми є одним з пріоритетів діяльності місцевої виконавчої влади. 5. Можливість адміністративного контролю за виконанням заходів Програми. 6. У Програмі передбачені заходи щодо фінансово-кредитної підтримки суб'єктів малого підприємництва. 	<p>Внутрішні слабкі сторони Програми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обмеженість фінансових ресурсів для реалізації заходів Програми. 2. Недостатня активність місцевих громад, об'єднань підприємців. 3. В умовах кризової ситуації складність в визначенні прогнозних показників розвитку малого підприємництва. 4. Обмеженість переліку фінансових інститутів, які працюють на розвиток малого підприємництва. 5. Недостатня кількість професійних виконавців (проблема кадрів). 6. Відсутність системних (загальних та секторальних) наукових досліджень про стан розвитку малого підприємництва в Запорізькій області.
<p>Зовнішні можливості Програми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Активізація співпраці місцевої влади, громадськості та представників бізнесу щодо зусиль, спрямованих на поліпшення умов ведення підприємницької діяльності. 2. Залучення громадськості та підприємців до спільного вирішення завдань. 3. Залучення наукових кіл до процесу реалізації Програми. 4. Можливість отримання досвіду інших регіонів країни та інших держав. 	<p>Зовнішні загрози Програми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміна економічної ситуації в країні та окремо в регіоні. 2. Вплив ризиків банківської системи, яка страждає від кризи на інші сектори економіки, у тому числі й на ті, що складають основу малого бізнесу. 3. Спад інвестиційної активності регіональних і зовнішніх інвесторів. 4. Повна відсутність фінансової підтримки (у зв'язку з проблемами в екологічній, комунальній та ін. сферах).

<p>5. Можливість отримання міжнародної технічної допомоги.</p> <p>6. Підтримка Програми центральними органами виконавчої влади.</p> <p>7. Підтримка Програми засобами масової інформації.</p>	<p>5. Довгий термін обертання коштів та інших ресурсів.</p> <p>6. Зростання тінізації заробітної плати (соціальна незахищеність найманих працівників) та готівкового обігу.</p> <p>7. Неврегульоване законодавство щодо реформування дозвільної системи, системи оподаткування тощо.</p>
---	--

Виходячи із слабких і сильних сторін SWOT – аналізу Програми, можливостей та загроз, представлених в SWOT-аналізі Програми, можливо зробити декілька основних висновків до Програми:

незважаючи на розроблені та актуальні заходи Програми, є загроза не отримання необхідної фінансової підтримки, що унеможливило б їх виконання в повному обсязі;

недостатня кількість професійних виконавців ставить під загрозу запровадження інноваційних підходів до аналізу, прогнозування та координації процесу реалізації Програми;

фактори, які є наслідками фінансової кризи (подорожчання та недостатність фінансових ресурсів, загальне скорочення виробництва та кількості зайнятих працівників, зменшення товарообігу), можуть завадити досягненню окремих запланованих показників Програми, таких як чисельність працюючих на підприємствах малого бізнесу, обсяг надходжень до бюджетів тощо;

спільна реалізація Програми органами виконавчої влади, підприємницькими колами, засобами масової інформації та громадськістю Запорізької області обумовлює взаємний контроль і забезпечує об'єктивність досягнення очікуваних результатів Програми;

доступ виконавців Програми до досвіду інших країн з питань розвитку малого підприємництва може підвищити методичний рівень підготовки виконавців і знизити можливість впливу окремих загроз Програми;

подальша співпраця влади, бізнесу і громади, активізація громадських ініціатив та доступ до міжнародної технічної допомоги додадуть можливостей щодо розвитку таких перспективних і пріоритетних для Запорізької області сфер малого підприємництва, як, наприклад, сільський або «зелений» туризм, або залучення молоді до підприємницької діяльності. Вказані фактори також можуть сприяти розбудові інфраструктури підтримки та розвитку малого підприємництва;

реалізація заходів Програми, які пов'язані з впровадженням системи навчання та інформаційної підтримки суб'єктів малого підприємництва, спонукає до пошуку інноваційних методів ведення бізнесу, а також до використання нових механізмів залучення грошових коштів та інших ресурсів до сфери малого підприємництва, підвищення його ефективності;

дуже актуальним, з огляду на зовнішні загрози, є подальше удосконалення законодавства у сфері податкової, регуляторної та дозвільної політики, що є необхідною умовою для усунення штучних бар'єрів на шляху розвитку малого підприємництва;

важливою та необхідною є підтримка реалізації зазначеної Програми центральними органами виконавчої влади як головних «координаторів» місцевих органів виконавчої влади, тобто виконавців програми на місцевому рівні.

Головна мета Комплексної програми розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2009 – 2010 роки. Очікуваний результат.

2008 рік є завершальним в реалізації Комплексної програми розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2007-2008 роки та підготовчим на етапі формування програмних заходів на наступні 2009-2010 роки. Основними напрямками державної політики підтримки сфери підприємництва Запорізькою облдержадміністрацією у 2007-2008 роках були: реалізація регуляторної політики в сфері господарської діяльності, реформування дозвільної системи, впровадження нових механізмів фінансово-кредитної підтримки, інформаційне забезпечення суб'єктів підприємництва. Недоліком щодо виконання Комплексної програми розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2007-2008 роки було недофінансування заходів щодо забезпечення розвитку малого підприємництва. Так протягом 2007 – 2008 року, через Державну організацію “Регіональний фонд підтримки підприємництва в Запорізькій області” не було виділено жодної копійки на фінансування вказаної Комплексної програми.

В результаті зазначеного не були виконанні дев'ять заходів Комплексної програми розвитку малого підприємництва за 2007-2008 роки. Взагалі, аналіз розвитку малого підприємництва свідчить, що в сфері малого підприємництва в Запорізькій області, як і в цілому в державі, наявна значна кількість системних проблем, які необхідно вирішувати.

Комплексна програма розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2009-2010 роки розроблена з урахуванням результатів попередньої Програми та є послідовним її продовженням. Під час розробки Комплексної програми були враховані пріоритетні напрямки Стратегії регіонального розвитку Запорізької області на період до 2015 року, яка затверджена рішенням обласної ради від 06.06.2008 № 2, а також антикризові заходи, що спрямовані на підтримку малого бізнесу в умовах ситуації, що склалася в економіці через фінансову кризу.

Головною метою Програми на 2009-2010 роки є створення сприятливих умов для бізнес-середовища, забезпечення сталого розвитку малого підприємництва, збільшення його внеску в соціально-економічний розвиток Запорізького регіону та підвищення його конкурентноспроможності.

Спираючись на можливості та незважаючи на загрози, які викладено в SWOT – аналізі Програми, пріоритетними напрямами розвитку малого підприємництва в Запорізькій області є:

- ефективна реалізація державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності;

- реформування та удосконалення дозвільної системи в сфері господарської діяльності;

- активізація фінансово-кредитної та інвестиційної підтримки малого підприємництва;

- сприяння створенню інфраструктури розвитку малого підприємництва;
- інформаційне забезпечення суб'єктів господарювання;

- сприяння розвитку малого бізнесу в сільській місцевості та молодіжного підприємництва;

розвиток підприємництва в сфері туризму, в тому числі сільському, зеленому туризмі;

впровадження системи навчання суб'єктів малого підприємництва та підвищення кваліфікації власників, керівників та найманих працівників;

підтримка місцевих товаровиробників та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції;

забезпечення виробництва якісної вітчизняної продукції, підвищення експортного потенціалу у зв'язку із вступом до СОТ;

створення умов для формування високотехнологічного господарського комплексу, в тому числі на кластерній основі.

Основні завдання Програми спрямовані на забезпечення регуляторної політики, реформування дозвільної системи в сфері господарської діяльності, на створення таких правових, організаційно-економічних умов для розвитку малого бізнесу і формування механізму регулювання та координації, які б сприяли:

максимальному поєднанню інтересів суб'єктів малого підприємництва з пріоритетними напрямками розвитку регіону;

використанню регіональних особливостей і вигідного географічного положення, природно-ресурсного потенціалу області;

стимулюванню підприємницької ініціативи за рахунок власних фінансових, майнових, трудових, інтелектуальних ресурсів регіону;

забезпеченню продуктивної зайнятості населення шляхом створення нових робочих місць, самозайнятості;

наповненню державного і місцевих бюджетів;

підвищенню рівня підприємницької активності сільського населення;

насиченню ринку споживчих товарів і послуг, вирішенню соціально-побутових проблем;

підвищенню підприємницької культури населення.

Очікуваним результатом виконання Програми є подальший розвиток малого підприємництва і, як наслідок, нарощування обсягів реалізації продукції та збільшення внеску малих підприємств і приватних підприємців у валовий внутрішній продукт регіону, підвищення продуктивної зайнятості населення, вирішення соціальних проблем регіону.

За результатами реалізації заходів Програми очікується:

створення умов для активізації малого бізнесу та повноцінного використання його потенційних можливостей, внаслідок чого збільшення кількості малих підприємств до 13000 одиниць, фізичних осіб-підприємців – 132150 осіб;

збільшення чисельності працюючих у сфері малого бізнесу до 70000 осіб та підвищення ефективності діяльності суб'єктів малого підприємництва;

підвищення якості державного регулювання в Запорізькій області шляхом поглиблення регуляторної діяльності на місцевому рівні (сільськими, селищними, районними та міськими (міст районного значення) радами);

оптимізація та спрощення процедур дозвільного характеру. Забезпечення організації принципу „організаційної єдності” шляхом впровадження на території області позитивного досвіду міста Бердянськ;

запровадження системи навчання адміністраторів дозвільних офісів з метою підвищення спроможності надання якісних послуг та посилення кадрового потенціалу;

удосконалення інфраструктури підтримки малого підприємництва, розширення доступу до кредитних ресурсів та поліпшення інвестиційної привабливості;

запровадження системи навчання суб'єктів малого підприємництва та підвищення кваліфікації власників, керівників та найманих працівників шляхом проведення семінарів, тренінгів, ділових ігор та створення обласного виїзного центру навчання підприємців – початківців та перепідготовки кадрів у сфері підприємництва «Запорізька ініціатива»;

підвищення конкурентоспроможності продукції місцевих товаровиробників, забезпечення її популяризації та реалізації шляхом розробки та реалізації програми підтримки місцевих товаровиробників;

запровадження ефективної інформаційно-аналітичної системи щодо взаємодії з суб'єктами малого підприємництва, обміну досвідом та спільної праці.

3. Організація контролю за ходом виконання Комплексної програми розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2009 - 2010 роки.

Координацію діяльності щодо виконання заходів Програми здійснює головне управління економіки облдержадміністрації.

Контроль за виконанням Програми забезпечується на двох рівнях - внутрішньому і зовнішньому, а саме:

внутрішній контроль - головним управлінням економіки обласної державної адміністрації, який складається з поточного контролю;

зовнішній контроль – Запорізькою обласною радою, Запорізькою обласною державною адміністрацією, Міністерством економіки України, Державним комітетом України з питань регуляторної політики та підприємництва;

Форми і методи організації контролю за виконанням Програми включають:

постійний аналіз ходу виконання Програми;

забезпечення виконання Програми фінансовими та іншими ресурсами;

підтримку постійного зворотного зв'язку з суб'єктами, що беруть участь у виконанні Програми.

Про хід виконання заходів Програми Запорізька обласна державна адміністрація щоквартально інформує Міністерство економіки України, Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва, та щорічно Запорізьку обласну раду.

Процес контролю за реалізацією Програми здійснюється:

Запорізькою обласною радою;

постійною комісією обласної ради з питань регуляторної політики та підприємництва;

Запорізькою обласною державною адміністрацією;

обласною координаційною радою з питань розвитку малого підприємництва;

контрольно-ревізійним управлінням в Запорізькій області;

громадськими організаціями та об'єднаннями підприємців.

4. Заходи щодо забезпечення розвитку малого підприємництва

№ з/п	Пріоритетні завдання	Заходи	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Впорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності						
1	Удосконалення нормативно - правової бази	1.1. Здійснювати аналіз впливу змін у законодавчо-нормативній базі, що регулює розвиток підприємництва та надавати обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення законодавчо-нормативній бази до центральних органів виконавчої влади	постійно	Головне управління економіки облдержадміністрації райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування, представництво Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва в Запорізькій області (далі - Представництво)	не потребує	-
2	Впровадження державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності	2.1. Розробити та запровадити систему для науково методичного забезпечення формування та реалізації державної регуляторної політики	2009-2010 роки	Облдержадміністрація, Представництво, вищі навчальні заклади, громадські об'єднання підприємців	Кошти міжнародних проектів технічної допомоги, залучені кошти громадських об'єднань підприємців	У межах обсягу коштів передбачених кошторисами відповідних організацій
		2.2. Розробити, затвердити, оприлюднити у I кварталі 2009 - 2010 років та впровадити план заходів щодо реалізації державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності	2009-2010 роки	Головне управління економіки облдержадміністрації, Представництво	Не потребує	-
		2.3. Впровадити моніторинг впливу ефективності регуляторних актів на ділову активність і розвиток підприємництва	2009-2010 роки	Головне управління економіки облдержадміністрації, Представництво, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування	Не потребує	-

1	2	3	4	5	6	7
		2.4. Проводити навчальні семінари з питань реалізації державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності для працівників місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування; з актуальних питань для суб'єктів підприємницької діяльності	2009-2010 роки	Головне управління економіки облдержадміністрації, Представництво, Державна організація "Регіональний фонд підтримки підприємництва по Запорізькій області" (далі – РФПП), Державне підприємство „Запорізькій державний центр науково-технічної і економічної інформації” (далі - ЗЦНТІ)	Кошти РФПП	У межах обсягу коштів передбачених кошторисом РФПП
3	Реформування та удосконалення дозвільної системи в сфері господарської діяльності	3.1. Розробити та внести пропозиції центральним органам виконавчої влади щодо оптимізації чинного законодавства в дозвільній системі в сфері господарської діяльності 3.2. Розробити та запровадити комплексну аналітичну автоматичну комп'ютерну програму моніторингу розвитку підприємництва в Запорізькій області	постійно	Райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування, Представництво, головне управління економіки облдержадміністрації	Не потребує	-
		3.2. Розробити та запровадити комплексну аналітичну автоматичну комп'ютерну програму моніторингу розвитку підприємництва в Запорізькій області	2009-2010 роки	Головне управління економіки облдержадміністрації, Представництво, Запорізька торгово-промислова палата (далі - ЗТПП), райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення	Обласний бюджет	100 тис. грн.: 2009 – 50 тис. грн., 2010 – 50 тис. грн..
		3.3. Розповсюдити та впровадити в області досвід щодо діяльності дозвільного центру міста Бердянськ на обласному рівні	2009-2010 роки	Головне управління економіки облдержадміністрації, Представництво, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування, територіальні органи центральних органів виконавчої влади	Обласний бюджет	40 тис. грн.: 2009 – 20 тис. грн., 2010 – 20 тис. грн.
		3.4. Провести регіональні конкурси на кращий „дозвільний центр”	2009-2010 роки	Головне управління економіки облдержадміністрації, Представництво, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування	Обласний бюджет	10 тис. грн.: 2009 – 5 тис. грн., 2010 – 5 тис. грн.

1	2	3	4	5	6	7
		3.5. Створити систему навчання „Школа з надання якісних адміністративних послуг” та забезпечити її впровадження	2009-2010 роки	Головне управління економіки облдержадміністрації, Представництво, ЗТПП, Запорізький центр перепідготовки і підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, керівників державних підприємств, установ та організацій, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування	Обласний бюджет Кошти міжнародних проектів технічної допомоги	50 тис. грн.: 2009 – 25 тис. грн., 2010 – 25 тис. грн. У межах обсягу коштів передбачених кошторисами відповідних організацій
4.2. Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка						
4	Активізація фінансово-кредитної та інвестиційної підтримки малого підприємництва	4.1. Передбачити в обласному бюджеті, кошти для надання фінансової підтримки суб'єктам малого підприємництва, у тому числі на: розвиток інфраструктури об'єктів туризму на базі суб'єктів малого підприємництва (надання фінансово-кредитної допомоги суб'єктам малого підприємництва на розвиток об'єктів туризму); на часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами, що надаються суб'єктам малого та середнього підприємництва на реалізацію інвестиційних проектів в Запорізькій області	Щорічно 2009-2010 роки	Головне фінансове управління, головне управління економіки облдержадміністрації	Обласний бюджет	4000 тис. грн.: 2009 - 2000 тис. грн., 2010 - 2000 тис. грн.
		4.2. Передбачити щорічно, в місцевих бюджетах, кошти на фінансування районних, міських програм розвитку малого підприємництва	Щорічно 2009-2010 роки	Райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення	Кошти місцевих бюджетів територій	У межах обсягу коштів місцевих бюджетів

1	2	3	4	5	6	7
		4.3. Частково компенсувати суб'єктам малого підприємництва витрати на участь в виставкових заходах, в тому числі в універсальній виставці "Покровський ярмарок" (оренда торговельних площ тощо)	Щорічно 2009-2010 роки	Головне управління економіки облдержадміністрації, ЗТПП	Обласний бюджет	600 тис. грн.: 2009 - 300 тис. грн; 2010 - 300 тис. грн.
		4.4. Створити та розмістити на офіційному веб-сайті облдержадміністрації банк даних щодо банківських та небанківських фінансово-кредитних установ та переліку їх послуг в сфері мікрокредитування та забезпечити широкий доступ до інформації для представників малого бізнесу	I півріччя 2009 року	Облдержадміністрація, райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення, управління Національного банку України в Запорізькій області	Не потребує	-
		4.5. Провести обласний форум „Ресурси фінансово-кредитної підтримки малого бізнесу в Запорізькій області” за участю представників органів місцевого самоврядування, об'єднань підприємців і керівників банківських структур	II півріччя 2009 року	Облдержадміністрація, райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення	Не потребує	-
5	4.3. Ресурсне та інформаційне забезпечення, подальше формування інфраструктури підтримки підприємництва Сприяння створенню інфраструктури розвитку малого підприємництва	5.1. Забезпечити роботу обласної виїзної приймальної з розгляду звернень і скарг підприємців.	Щокварталу протягом 2009-2010 роки	Головне управління економіки облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення	Не потребує	-
		5.2. Створити обласний реєстр діючих об'єктів інфраструктури з наведенням послуг, які можуть надаватись суб'єктам підприємництва. Забезпечити доступ до відповідної інформації суб'єктів підприємництва	2009 рік	Головне управління економіки облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення	Не потребує	-

1	2	3	4	5	6	7
		<p>5.3. Забезпечити інформаційну підтримку регіональних тренінгових, консалтингових, аудиторських, юридичних, логістичних та інших фірм і підприємців, зайнятих у сфері інформаційно-консультаційного обслуговування малого бізнесу, шляхом:</p> <ul style="list-style-type: none"> - залучення до участі у форумах, ярмарках, конкурсах та інших спільних заходах з представниками малого бізнесу; - сприяння виданню навчально-методичних посібників, зразків документів, збірників тощо; - сприяння рекламі інформаційно-консультаційних послуг для підприємців; - надання в оренду приміщень на пільгових умовах або безоплатно для проведення відкритих навчальних та просвітницьких заходів для представників малого бізнесу, а також для осіб, які бажають розпочати діяльність у бізнесі 	2009-2010 роки	Головне управління економіки облдержадміністрації, Представництво, райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення, ЗТПП, громадські об'єднання підприємців	Не потребує	-
6	Інформаційне забезпечення суб'єктів господарювання	<p>6.1. Забезпечити видання методичної літератури – «Інформаційного бюлетеня - посібника» з питань організації та ведення підприємницької діяльності</p>	2009-2010 роки	Структурні підрозділи облдержадміністрації, ЗТПП, Представництво, райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення	Обласний бюджет	100 тис. грн.: 2009 - 50 тис. грн., 2010 - 50 тис. грн.
		<p>6.2. Забезпечити видання електронного каталогу „Малий бізнес в Запорізькій області”</p>	2009 рік	Головне управління економіки облдержадміністрації, Представництво, райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення, ЗТПП, ЗЦНТІ, громадські об'єднання підприємців	Не потребує	-

1	2	3	4	5	6	7
		6.3. Створити на офіційному веб-сайті облдержадміністрації сторінку, на якій розміщувати інформацію щодо освоєння нових кредитно-інвестиційних механізмів, які полегшать доступ суб'єктів малого підприємництва до матеріальних та фінансових ресурсів	2009-2010 роки	Структурні підрозділи облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення	Не потребує	-
		6.4. Створити інформаційну систему розвитку малого підприємництва 6.4.1. створити та забезпечити роботу спеціалізованого регіонального Інтернет - ресурсу для інформаційної і маркетингової підтримки малого бізнесу, пошуку роботи у сфері малого бізнесу, а також для інформаційної і маркетингової підтримки регіональних консалтингових, аудиторських, юридичних, логістичних та інших фірм і підприємств, зайнятих у сфері інформаційно-консультаційного обслуговування малого бізнесу в режимі реального часу (Програма sms). Створити систему посилань на цей ресурс чи спеціалізованих веб-сторінок на всіх регіональних сайтах	2009-2010 роки	Головне управління економіки облдержадміністрації, Представництво, ЗТПП райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення.	Обласний бюджет Кошти міжнародних проектів технічної допомоги	100 тис. грн.: 2009 - 75 тис. грн., 2010 - 25 тис. грн. У межах обсягу коштів передбачених кошторисами відповідних організацій
		6.4.2. забезпечити функціонування лінії „гарячого” зв'язку для підприємств	постійно	Головне управління економіки облдержадміністрації	Не потребує	-
		6.5. Забезпечити роботу інформаційно-аналітичної телевізійної програми присвяченої вирішенню проблем у питаннях	2009-2010 роки	Головне управління економіки облдержадміністрації, РФПП, громадські організації Запорізької області	Обласний бюджет	400 тис. грн.: 2009 - 200 тис. грн.,

1	2	3	4	5	6	7
		управління малим бізнесом для суб'єктів малого підприємства на місцевому телебаченні				2010 - 200 тис. грн.
		6.6 Організувати та проводити урочисте засідання „День підприємця”	Вересень місяць 2009-2010 років	Головне управління економіки облдержадміністрації, Представництво, обласна координаційна рада з питань розвитку підприємництва, РФПП	Обласний бюджет	70 тис. грн.: 2009 - 35 тис. грн; 2010 - 35 тис. грн.
		6.7. Забезпечити організацію та проведення Регіонального форуму „Влада і бізнес - партнери”	Щорічно 2009-2010 роки	Головне управління економіки, структурні підрозділи облдержадміністрації, Представництво, територіальні органи центральних органів виконавчої влади, райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення	Не потребує	-
		6.8. Забезпечити організацію та проведення зустрічей представників малого бізнесу з представниками середнього та великого бізнесу з метою обміну досвідом щодо ведення підприємницької діяльності, розробки спільних пропозицій щодо вирішення проблемних питань	Щокварталу протягом 2009-2010 років	ЗТПП, Запорізькій обласний союз промисловців і підприємців (роботодавців) „Потенціал”	Обласний бюджет	12 тис. грн.: 2009 – 6 тис. грн. 2010 – 6 тис. грн.
7	Створення та розвиток матеріально-технічної бази суб'єктів малого підприємництва	7.1. Ведення та постійне оновлення бази даних (реєстру) щодо невикористаних вільних виробничих площ, обладнання та іншого державного майна, яке пропонується до продажу або передачі в оренду	2009-2010 роки	Райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення, Регіональне відділення фонду державного майна України по Запорізькій області (далі Регіональне відділення ФДМУ по Запорізькій області)	Не потребує	-

1	2	3	4	5	6	7
		7.2. Забезпечити передачу суб'єктам малого підприємництва (виробникам), для здійснення підприємницької діяльності, в оренду майна (приміщень, будівель, обладнання тощо), що є у державній власності на пільгових умовах з застосуванням коефіцієнта 0,7	2009-2010 роки	Регіональне відділення ФДМУ по Запорізькій області	Не потребує	-
		7.3. Надавати в оренду суб'єктам малого підприємництва земельні ділянки, що перебувають у комунальній власності, забезпечивши прозору процедуру проведення конкурсів та аукціонів	постійно	Райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування	Не потребує	-
8	Сприяння розвитку малого бізнесу в сільській місцевості та молодіжного підприємництва	8.1. Організувати проведення семінарів, нарад, засідань "круглих столів" в сільській місцевості з питань впровадження нових технологій у виробництво, а також щодо обміну досвідом	2009-2010 роки	Головне управління агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення, ЗТІП	Не потребує	-
		8.2. Здійснювати виїзди в малі міста сільську місцевість області з метою надання консультативних послуг незайнятому населенню з орієнтацією на самозайнятість, розвиток сімейного підприємництва	2009-2010 роки	Облдержадміністрація, Державна податкова адміністрація в Запорізькій області, Представництво, РФПП, райдержадміністрації, обласний центр зайнятості	Кошти місцевих бюджетів територій	У межах обсягу коштів місцевих бюджетів
		8.3. Забезпечити інформаційну, методичну підтримку розвитку обслуговуючих кооперативів, фермерських та особистих селянських господарств в сільській місцевості	2009-2010 роки	Головне управління агропромислового розвитку облдержадміністрації, Державна податкова адміністрація в Запорізькій області, райдержадміністрації, Асоціація фермерів Запорізької області	Не потребує	-

1	2	3	4	5	6	7
		8.3. Організувати та провести регіональні конкурси бізнес-планів для молоді	2009-2010 роки	Управління у справах сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації, РФПП, обласний центр зайнятості, обласний центр праці для молоді, молодіжні громадські організації, Представництво	Обласний бюджет	У межах видатків, передбачених на фінансування кошторисом управління у справах сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації
		8.4. Організувати та провести регіональні конкурси "Молодий підприємець року"	2009-2010 роки	Управління у справах сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації, обласний центр зайнятості, обласний центр праці для молоді, молодіжні громадські організації, РФПП, Представництво	Не потребує	-
9	Сприяння розвитку само зайнятості населення, залучення безробітних громадян до підприємницької діяльності	9.1. Організувати та провести навчально-методичні семінари щодо орієнтації на підприємницьку діяльність, надати зацікавленим особам інформацію про стан розвитку малого підприємництва в регіоні, про можливі перспективи галузі для відкриття власної справи. Провести для зацікавлених осіб профконсультації з питань вибору сфери малого підприємництва та діагностики індивідуальних здібностей	Постійно	Обласний та базові центри зайнятості, територіальне відділення асоціації платників податків України по Запорізькій області (далі - ТВАППУ)	Кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття (далі - ФЗДСС)	Згідно з виділеними коштами
		9.2. Організувати навчання за професіями, що дають змогу безробітним організувати підприємницьку діяльність	Постійно	Обласний та базові центри зайнятості, ТВАППУ	Кошти ФЗДСС	Згідно з виділеними коштами

1	2	3	4	5	6	7
		9.3. Працевлаштовувати безробітних на додаткові робочі місця, створені у сфері малого підприємництва за рахунок дотацій роботодавцям	2009-2010 роки	Обласний та базові центри зайнятості, ТВАППУ	Кошти ФЗДСС	Згідно з виділеними коштами
		9.4. Надавати одноразову фінансову допомогу для організації безробітними підприємницької діяльності	2009-2010 роки	Обласний та базові центри зайнятості, ТВАППУ	Кошти ФЗДСС	Згідно з виділеними коштами
10	Формування ефективної системи підтримки та захисту суб'єктів малого підприємства, створення сприятливих умов для інтенсивного розвитку малого підприємства	Забезпечити погодження з Запорізьким обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України проектів рішень органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю на відповідність вимогам законодавства про захист економічної конкуренції з метою недопущення встановлення адміністративних бар'єрів для діяльності суб'єктів малого підприємства	2009-2010 роки	Органи місцевої влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю, Запорізьке обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України	Не потребує	-
11	Розвиток підприємництва в сфері туризму	11.1. Розробити регіональний стандарт добровільної сертифікації курортно-туристичних та зв'язаних з ними послуг	2009-2010 роки	Управління туризму і культури облдержадміністрації, ЗТПП	Обласний бюджет	100 тис. грн.: 2009-50 тис. грн., 2010-50 тис. грн.
		11.2. Залучити суб'єктів господарювання до участі у семінарах, ярмарках та інших заходах рекламного та освітнього характеру з питань розвитку підприємництва у сфері туризму на яких розглянути шляхи залучення інвесторів та населення до даного виду діяльності	2009-2010 роки	Облдержадміністрація, ЗТПП	Не потребує	-

1	2	3	4	5	6	7
12	Розвиток підприємництва в сільському, зеленому туризмі	12.1. Створити базу даних господарств сільських садиб для надання послуг сільського туризму та гостинності. Забезпечити широкий доступ до цієї бази даних	2009-2010 роки	Облдержадміністрація, райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення, громадська організація „Запорізьке обласне відділення Спілки сприяння розвитку сільського туризму в Україні”	Не потребує	-
		12.2. Залучити обласний та районні центри зайнятості населення до орієнтації незайнятих громадян щодо діяльності в сфері сільського туризму	2009-2010 роки	Облдержадміністрація, райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення	Не потребує	
13	Впровадження системи навчання суб'єктів малого підприємництва та підвищення кваліфікації власників, керівників та найманих працівників	13.1 Провести на базі державних і недержавних центрів підвищення кваліфікації, бізнес-центрів, вищих учбових закладів та інших установ комплекс навчально-методичних заходів для власників, керівників та працівників, зайнятих у сфері малого бізнесу. Забезпечити розробку навчальних програм, надати організаційну та інформаційну підтримку у пропагуванні та проведенні заходів	2009-2010 роки	Головне управління економіки облдержадміністрації, Представництво, ЗТПП, РФПП	Обласний бюджет	20 тис. грн.: 2009 - 10 тис. грн., 2010 - 10 тис. грн.
		13.2. Створити обласний виїзний центр навчання підприємців – початківців та перепідготовки кадрів у сфері підприємництва «Запорізька ініціатива». Забезпечення діяльності центру та реалізації навчальної програми в усіх районах області	2009-2010 роки	Облдержадміністрація, Представництво, райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення, ЗТПП, Запорізький обласний осередок ВМГО «Рада молодих підприємців України», громадські об'єднання підприємців	Обласний бюджет	20 тис. грн.: 2009 - 10 тис. грн., 2010 - 10 тис. грн.
14	Врегулювання психологічно-	Ініціювати та сприяти розробці міжгалузевої обласної програми	2009-2010 роки	Управління охорони здоров'я, управління у справах сім'ї,	Не потребує	-

1	2	3	4	5	6	7
	емоційного навантаження, допомога у вирішенні стресових ситуацій	„Здоров’я середнього класу – основа соціально-економічного розвитку держави”. Сприяти виконанню заходів програми в частині, що стосується специфічних проблем та негативних станів, пов’язаних із заняттям підприємницькою діяльністю		молоді та спорту облдержадміністрації		
4.4. Підвищення конкурентоспроможності малого підприємництва в Запорізькій області						
15	Підтримка місцевих товаровиробників та підвищення їх конкурентоспроможності	15.1. Розробити у I півріччі 2009 року та забезпечити реалізацію програми підтримки місцевих товаровиробників	2009-2010 роки	Головне управління економіки облдержадміністрації, Представництво, ЗТПП, райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення, громадські об’єднання підприємців	Кошти міжнародних проектів технічної допомоги, залучені кошти громадських об’єднань	У межах обсягу коштів передбачених кошторисами відповідних організацій
		15.2. Визначити на місцевих ринках області торгові місця для місцевих товаровиробників, провести рекламну акцію щодо реалізації відповідних товарів на місцевих ринках області	2009 рік	Головне управління економіки облдержадміністрації, Представництво, райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення	Обласний бюджет Кошти місцевих бюджетів	2009 рік – 15 тис. грн. У межах обсягу коштів місцевих бюджетів
16	Забезпечення виробництва якісної вітчизняної продукції, підвищення експортного потенціалу у зв’язку із вступом до СОТ	16.1. Провести науково-практичний семінар „Система менеджменту за міжнародними стандартами і конкурентоспроможності продукції вітчизняних підприємств в умовах відкритого ринку Світової організації торгівлі (ISO 9001 : 2000, ISO 14001 : 2004, ISO 22000 : 2005, SO 8001 : 2001, OHSAS : 18001 : 2007)”	2009 рік	Облдержадміністрація, ЗЦНТІ, Державне підприємство «Запорізький науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» (далі - ДП «Запоріжжястандартметрологія»)	Не потребує	-

1	2	3	4	5	6	7
		16.2. Організувати цикл семінарів для суб'єктів малого підприємництва з питань оптимізації бізнес-діяльності, тайм-менеджменту, управління якістю, ефективного управління ресурсами, тощо	2009-2010 роки	Головне управління економіки облдержадміністрації, Представництво, «Запоріжжястандартметрологія» ЗТПП	Обласний бюджет	20 тис. грн.: 2009 - 10 тис. грн., 2010 - 10 тис. грн.
		16.3. Створити у I кварталі 2009 року окрему рубрику у друкованих засобах масової інформації та забезпечити постійне висвітлення в ній інформації стосовно основних положень законодавства, нормативних та законодавчо-правових актів щодо технічного регулювання, досвіду підприємств з управління якістю, поліпшення результативності систем управління якістю, безпечністю харчових продуктів та навколишнім середовищем	2009-2010 роки	ДП «Запоріжжястандартметрологія»	Залучені кошти підприємств	У межах обсягу залучених коштів
		16.4. Провести регіональні етапи Всеукраїнського конкурсу якості продукції (товарів, робіт, послуг - «100 кращих товарів України»	2009-2010 роки	ДП «Запоріжжястандартметрологія» облдержадміністрація	Кошти підприємств	У межах обсягу залучених коштів
		16.5. Провести презентацію зовнішньоекономічних можливостей регіональних суб'єктів малого бізнесу на міжнародних, національних і загальнодержавних виставках	2009-2010 роки	ЗТПП, управління зовнішніх зносин та зовнішньоекономічної діяльності облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення	Не потребує	-

1	2	3	4	5	6	7
		16.6. Забезпечити розміщення інвестиційних проектів суб'єктів малих підприємств на сайті „Запорізька область-регіон можливостей” з метою пошуку потенційних інвесторів	2009-2010 роки	Управління зовнішніх зносин та зовнішньоекономічної діяльності облдержадміністрації	Не потребує	-
		16.7. Залучати малі підприємства до виставково-ярмаркових заходів як на території України так і за її межами	2009-2010 роки	Управління зовнішніх зносин та зовнішньоекономічної діяльності облдержадміністрації, ЗТПП	Не потребує	-
17	Створення умов для формування високотехнологічного господарського комплексу, в тому числі на кластерній основі	17.1. Організувати та провести науково-практичну конференцію з питань розвитку міжгалузевої кооперації за допомогою кластерних об'єднань	I квартал 2009 року	ЗТПП, облдержадміністрація	Обласний бюджет	2009 - 20 тис. грн.
		17.2. Забезпечити інформаційну, методичну підтримку діяльності Мелітопольського машинобудівного кластеру та кластеру бджільництва - „Бджола не знає кордонів”	2009-2010 роки	Структурні підрозділи облдержадміністрації, Представництво, ЗТПП, Мелітопольська міська рада, Таврічеський державний агротехнічний університет	Не потребує	-
		17.3. Провести дослідження виробничих галузей з метою розробки інноваційного конкурентоспроможного продукту Мелітопольського машинобудівного кластеру	2009-2010 роки	Структурні підрозділи облдержадміністрації, Представництво, Мелітопольська міська рада, Таврічеський державний агротехнічний університет	Обласний бюджет	50 тис. грн.: 2009 – 25 тис. грн., 2010 – 25 тис. грн.
					Кошти бюджету Мелітопольської міської ради, залучені кошти громадських об'єднань	У межах обсягу коштів міського бюджету, залучених коштів

1	2	3	4	5	6	7
		17.4. Забезпечити підтримку щодо проведення Міжнародного Агрофоруму в місті Мелітополь	2009-2010 роки	Структурні підрозділи облдержадміністрації, Представництво, ЗТПП	Не потребує	-
		17.5. Провести комплекс інформативних, методичних заходів для підвищення активності у впровадженні інноваційних технологій виробництва, управління, логістики, розвитку схем кластеризації, субконтракцій й т. ін. шляхом інформаційної та представницької підтримки на внутрішньому ринку (промислові виставки, конференції, семінари тощо)	Протягом 2009-2010 років	ЗТПП, головне управління економіки облдержадміністрації, Представництво, райдержадміністрації, міськвиконкоми міст обласного значення	Обласний бюджет	200 тис. грн.: 2009 - 100 тис. грн., 2010 - 100 тис. грн.
					Кошти місцевих бюджетів	У межах обсягу коштів місцевих бюджетів
					Обласний бюджет	5927 тис. грн. 2009 рік – 3006 тис. грн. 2010 рік – 2921 тис. грн.
	Загальна вартість програми					